

T. C.

İktisat Vekâleti

SANAYİ TETKİK HEYETİ REİSLİĞİ

Sayı:

Eki

7/1542

3 yaprak

A n k a r a

1.4.1944

Özü : Ali Cenani Er-
can'ın melâs talebi h

Başvekâlet Yüksek Makamına

Genelkurmay Başkanlığından Yüksek Makamlarına yazıl-
mış olup 23.3.1944 tarihinde Vekâletimize muhavvel bulu-
nan 21.3.1944 tarihli, 4-üncü Şube ifadeli ve 24279 sayılı
yazıda sözü geçen ve Çengelköyünde kâin Ali Cenani Ercan
İspirto Fabrikasına melâs verilmesine müteallik bulunan
hususlar hakkında Genelkurmay Başkanlığından Vekâletimize
de yazılmış bulunduğu cihetle keyfiyet tetkik edilerek
neticeler 7.4.1944 tarihli ve 7/1541 sayılı yazımızla yu-
karıda sözü geçen Başkanlığa arz edilmiştir.

Bu yazımızın bir suretinin bilgi için takdim kılın-
dığını saygılarımla arz ederim.

M. J. B.

İktisat Vekili

3.4.1944

030 10 1112125

1390-4 -

Karşılıklarda Şube adı ve sayılarının yazılması.

3-4-244 15723

7/1541

Genelkurmay Başkanlığına

1.4.1944
Alkol absolu h.

21.3.1944 tarihli 4.Ünölü Sube
İfadeli ve 24279 sayılı yazıya
cevaptır :

Yukarıda tarih ve sayısı kayıtlı yazınızda sözü geçen ve memleketimizde yegâne alkol absolu fabrikasına sahip olan Cenani Eroan firmasının 21.2.1944 tarihli ilişik dilekçesinde sözü geçen hususlar tetkik edilmiştir :

Bu dilekçede Cenani Eroan, alkol absolünün motörlü vasıtelerde ve diğer sahalarda kullanılmasından bahisle, bu ihtiyacın henüz memlekette temin edilemediğini, memleket ihtiyaçlarını karşılamak üzere Çengelköy'de muattal bir vaziyette duran fabrikasının geliştirilmesi mümkün iken Alpulu Şeker Fabrikası melaslarının tarlalarda gürüldüğünü ve heba olduğunu bildirmektedir.

Bundan başka dilekçede, 13.6.1943 tarihinde Millî Müdafaa Vekâletine vermiş olduğu istidanın, icabının yapılması için, 18.9.1943 gün ve 7096/12490 sayılı ile Gümrük ve İnhisarlar Vekâletine gönderilmiş bulunduğu ve bu müracaattan da bir netice çıkmadığı tasrih edilmektedir.

Şu noktayı tebarüz ettirmek lâzım gelmektedir ki Cenani Eroan 13.6.1943 tarihinde Vekâletimize de bir istida vermiş ve bu istidada Şeker Fabrikalarında dökmekte olan melasların gerek Millî Müdafaa Vekâleti alkol absolu ihtiyaçlarını, gerekse sair ihtiyaçları karşılamak üzere kendisine verilmesini talebetmiştir .

Bu istida acele kaydıyla 6.9.1943 tarihli ve 7/5131 sayılı yazınızla Şeker Şirketine gönderilmiş ve şirketin bu mevzudaki mütalâası sorulmuştur .

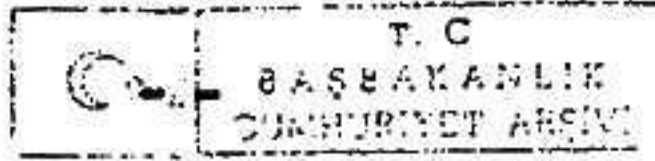
Bu yazınıza ek olarak Şeker Şirketine yazılmış olan 6.9.1943 tarihli ve 7/5225 sayılı yazınızda, şirketin Umum Müdürü ile bir mütabakata varıldığı ve bu mütabakat göre Ali Cenani Eroan'ın alkol absolu fabrikasına teslim edilecek melasın fabrika teslim kilo fiyatının son def'a 1942 kampanyası

Ş. N. B.

./..

030	10			171	189	22
-----	----	--	--	-----	-----	----

2

melasları için ve Başvekâlet Umurî Kuraklık Heyetinece tesbit edilen ve halen var'ı bulunan 13.77 kurug olacağı, bu melasların tercihen Alpulu'dan verileceği ve teslimat içinin sercayanını kolaylaştırarak üzere İstanbul'da yapılacak yukarıdaki fiata ödenen nakliye masraflarının sam- molunacağı bildirilmiş ve bu mevzuca Şirketce alınan karar ve tatbikatın sercayan sureti hakkında Vekâletimize mülâhazat verilmesi talep edilmiştir.

Şeker Şirketinden 6.9.1943 - 7/5131 yazınca alınan 7.9.1943 tarihli ve 6/6575 sayılı yazıda, Çengel- köyünde imâl edilecek ispirto için talebedilen melasa ait cevabı ihtiva eden ve Gümrük ve İhtisarlar Vekâletine yazılmış olan 25.8.1943 - 6/6230 sayılı yazının bir su- retinin gönderildiği ve bu yazı muhtevacinaan gayri başka bildirilecek bir mütalâa olmadığı bildirilmiştir.

Şeker Şirketi tarafından Gümrük ve İhtisarlar Vekâletine yazılmış olan 25.8.1943 - 6/6230 yazıda şöyle denilmiştir :

"Çengelköyündeki fabrikada yaptırılacak ispirto- lar için Müessesemizden talebedilen melasları, 3.6.1943 tarih ve 1/2459 sayılı mektubumuzda da arzettiğiniz gibi, Yüksek Kuraklık Heyetine İhtisarlar Umurî Müdürlüğü için konulan emrulara göre tesbit edilecek fiat üzerinden ver- meğe hazırız .

Melasların Çengelköyünde teslim edilmesi ve ta- lebedilmekte ise de kap ve taşıt fiatından bu hususun şirketimize teminine imkan yoktur.

Halen kampanyasına bağlanmış bulunan Alpulu Fabri- kasının kalkınışharatından günde 10 - 20 ton melas artmak- tadır. Bu melasları, daha dört ay kadar devam edecek olan kampanya müddetince, kap ve nakil vasıtası talibine ait olmak ve her gün muntazaman alınarak çekilmek şartıyla, verilebilir.

Ancak yaptırılması arzu edilen ispirto miktarına lüzumlu olan melasın mütebaki kısmının da temin edilebi- lmesi için gelecek ayın altısında kampanyasına başlayacak olan Turhal Fabrikasından verilmesine hazırız. Bu tak- dırde talebeden kaplar alıcı tarafından temin edilmek ve her gün muntazaman çekilmek şartıyla takriben 70 gün devam edecek olan kampanya müddetince, günde 30 - 40 ton melas verilebilecektir.

Talibin bu şerait altında Alpulu ve Turhal Fab- rikalarımızca müraaat ederek melas alabileceğini ve şim- diden müessesemize kâğıtla bağlanacağı takdirde melasları başka bir talip çıkınca satmakta serbest oldu- ğumuzun kendisine tebliğ edilmesini dileriz ."

8.9.1943 - 7/5225 yazınca ise Şeker Şirketinden alınan 15.9.1943 - 6/6799 cevapta ; Şeker kampanyası müddetince Alpulu Şeker Fabrikasından kalkınışharattan

K.O.B.

030	10			171	184	20
-----	----	--	--	-----	-----	----

yevniye artmakta olan 10 - 20 ton melaşın yukarıda an-
lan tezkereindeki fiattan verileceği, alınacak melaşın
fabrikadan her hangi bir tarafa şirket tarafından nakli
imkanı mevcut olmadığı, gündelik melaşın her gün ve gün-
tazaman alıcı tarafından çekilmesinin zararı olduğu, ta-
libin bu şerait altında Alpulu Fabrikasına müracaat
edersek melaş alabileceği ve şimdiden şirkete karşı tah-
bise bağlanmadığı takdirde başka bir talif çıkınca me-
laların satılacağı bildirilmiştir.

N. Cenani Ercan'ın 13.8.1943 tarihli müracaatına
cevaben Vekâletimize yazılmış olan 15.10.1943 tarihli
ve 7/5692 sayılı tezkereye, muvazileyhin şirketle temasa
gelmesi talebedilmiş ve şirketin 15.9.1943 tarihli ve
6/6799 sayılı yazısının bir sureti de bu tezkereimize
bağlı olarak gönderilmiştir.

Kayfiyet 15.10.1943 - 7/5692 yazısıyla Gümrük ve
İhtisarlara Vekâletine yazılmış ve N. Cenani Ercan'a ve-
rilmiş olan cevabın bir sureti de bu yazımıza bağli ola-
rak irasi kılınmıştır.

Gerek Gümrük ve İhtisarlara Vekâletine, gerekse
N. Cenani Ercan'a yazılmış olan tezkereilerin birer suret-
leri malûmat husulü için 15.10.1943 tarihli ve 7/5694
sayılı yazıyla Şeker Şirketine gönderilmiştir.

Bu mevzu etrafında 15.3.1944 - 7/1479 yazısıyla
Şeker Şirketinden alınan 27.3.1944 - 8/1073 cevabı tez-
kereden ,

1943 senesinde Cenani Ercan namına hareket eden
Dr. Nedat ile yapılan temaslara neticesinde kendilerine
Alpulu Fabrikasının 1943 senesi maaşından 1500 ton
kadar melaş verilebileceğinin ve Bekiçbir Fabrikasında
istihsal edilecek melaşlara konulacak fiattan Alpulu
Fabrikası melaşlarının Sirkeci'de tank vagonu dahilinde
teslim bedeli olacağının ve Sirkeci'de tankların tahli-
yesi, kay tedariki, nakliye ve diğer masrafların müste-
riye ait olacağının 15 Temmuz 1943 tarih ve 3121 num-
ralı mektupla bildirilmiş olduğu ve Alpulu'ya 1943
kampanyası sırasında melaş almak için yukarıda zikri geçen
fabrika tarafından hiç bir müracaat vâki olmadığı anla-
şılmaktadır.

Kayfiyeti saygıyla arz ederim.

İktisat Vekili

J. Pirinç

N. Odabazoglu

i.e.
20/3/944
Dr. I. Batu

Gr. VI

Ds. 33

V. 1672, 1795

28.9.44

87.17.

030	10				171	184	20
-----	----	--	--	--	-----	-----	----

4